

JOHN GRISHAM

DAVET

Remzi Kitabevi

DAVET

John Grisham

DAVET

Türkçesi
Enver Günsel

Remzi Kitabevi

DAVET / John Grisham
Özgün adı: *The Summons*

© Belfry Holdings, Inc., 2002

Türkçe yayın hakları © Remzi Kitabevi, 2002
Yayın hakları, Akcalı Telif Hakları Ajansı
aracılığıyla satın alınmıştır.

Her hakkı saklıdır.
Bu yapıtın aynen ya da özet olarak
hiçbir bölümü, telif hakkı sahibinin
yazılı izni alınmadan kullanılamaz.

Kapak tasarımı: Ömer Erduran

ISBN 978-975-14-0880-8

BİRİNCİ BASIM: Ekim 2002
ÜÇÜNCÜ BASIM: Kasım 2025

Remzi Kitabevi A.Ş., Akmerkez E3-14, 34337 Etiler-İstanbul
Sertifika No: 10705

Tel (212) 282 2080 Faks (212) 282 2090
www.remzi.com.tr post@remzi.com.tr

Baskı ve cilt: Seçil Ofset, 100. Yıl Mah., Matbaacılar Sitesi
4. Cad. No. 77, Bağcılar-İstanbul
Sertifika No: 44903 / Tel (212) 629 0615

1

Mektup eski usulde, normal postayla geldi, çünkü Yargıç sekse-nine yaklaşmıştı ve modern sistemlere güvenemiyordu. Ona göre e-posta ve hatta faks sistemi bile güvensizdi. Yargıç telesekreter kullanmazdı ve zaten telefona da pek düşkün değildi. Mektuplarını, Nathan Bedford Forrest'in duvardaki resmi altındaki yazı masasında, daktilo makinesi üstüne eğilip tuşlara iki işaretparmağıyla yavaş yavaş basarak yazardı. Yargıcın büyükbabası Amerikan İç Savaşı'nda, Shiloh'da Forrest'le birlikte savaşmıştı ve Yargıç için hayatında Forrest kadar saygıdeğer kimse yoktu. Yargıç görevde bulunduğu otuz iki yıl süresince Forrest'in doğum günü olan 13 Temmuz'da duruşmalara çıkmayı daima sessizce reddetmişti.

Mektup bir başka mektup, bir dergi ve iki faturayla birlikte gelmiş ve her zaman olduğu gibi Profesör Ray Atlee'nin hukuk fakültesindeki posta kutusuna atılmıştı. Ray Atlee bu zarfı hemen tanıdı, çünkü bu antetli zarflar çocukluğundan beri onun yaşamının bir parçası olmuştu. Mektup, Ray'in de Yargıç diye hitap ettiği babasından geliyordu.

Profesör Ray Atlee mektubu hemen orada açıp açmama konusunda bir an tereddüt etti. Yargıç'tan gelen haber iyi de olabilirdi, kötü de, ama yaşlı adam ölmek üzereydi ve iyi haberler de pek sık gelmiyordu. Zarf inceydi, içinde sadece bir tabaka mektup kâğıdı olduğu belliydi ama zaten doğal bir şeydi bu da. Yargıç bir zamanlar baktığı davalarda çok konuşmakla ün yapmıştı ama mektup yazarken sözcükler konusunda oldukça tutumlu davranırdı.

Yargıç yazılı ya da sözlü dedikodulardan, havadan sudan söz etmekten nefret ettiği için, bu mektubun da önemli bir konuyla ilgili olduğuna hiç kuşku yoktu. Yaşlı adam için verandada oturup buzlu çay içerek gevezelik etmenin, tekrar İç Savaş'ta karşı tarafa kurşun sıkmaktan hiç farkı yoktu ve böyle zamanlarda Konfederasyon yenilgisinin bütün suçunu General Pierre G. T. Beauregard'ın pırıl pırıl cilalı çizmelerine atardı. O adamdan öylesine nefret ederdi ki, ona cennette rastlasa bunu hiç çekinmeden söylebilirdi.

Yargıç yetmiş dokuz yaşındaydı, mide kanseriydi ve fazla yaşamayacağı belliydi. Kiloluydu, şeker hastasıydı, durmadan pipo içerdi, üç kez kalp krizi geçirmişti ve yirmi yıldan beri çektiği bu ve diğer bazı küçük hastalıklar artık onun hayatına son vermek üzereydi. Yaşlı adam sürekli olarak acılar içinde kıvranıp duruyordu. Şehirlerarası telefon konuşmaları pahalı olduğundan Ray'i de pek aramazdı ve Ray üç hafta kadar önce ona telefon ettiğinde yaşlı adam konuşurken bile zorlanmıştı. İyice halsiz olduğu belli oluyordu, iki dakika bile konuşamamışlardı.

Zarfin üzerindeki gönderici adresi altın yaldızlı kabartma olarak şöyleydi: Mahkeme Başkanı Yargıç Reuben V. Atlee, 25. Adli Bölge, Ford İlçesi Adliye Sarayı, Clanton, Mississippi. Ray zarfı derginin arasına sıkıştırdı ve yürümeye başladı. Yargıç Atlee artık mahkeme başkanı değildi. Seçmenler onu dokuz yıl önce emekli etmişti ve yaşlı adam bunun acısını hâlâ unutamıyordu. Bölge halkına otuz iki yıl boyunca bütün gayretiyle hizmet vermiş olmasına karşın halk, yargıç seçimlerinde onu emekli etmiş ve radyo televizyon kampanyasına kanarak genç bir yargıcı seçmişti. Yaşlı yargıç seçim kampanyası yapmak istememiş, kampanyayla uğraşamayacak kadar çok işi olduğunu, halkın onu zaten tanıdığını ve isterlerse tekrar seçeceklerini söylemişti. Fakat pek çok kişi onun bu davranışını kibirlilik, hatta küstahlık olarak görmüştü. Yargıç seçimi Ford İlçesi'nde kazanmış ama diğer beş bölgede yenilgiye uğramıştı.

Bölge yönetimi onu mahkeme binasından çıkarabilmek için üç yıl uğraşmak zorunda kaldı. Yargıcın ikinci kattaki bürosunda

iki kez yangın çıktı ama büyümeden söndürüldü ve yaşlı hukuk adamı büronun yenilenmesi taleplerini iki kez reddetti. Bürosunda çekiç sesleri ve boya kokuları duymak istemiyordu. Sonunda ilçe müfettişleri gelip büroyu boşaltmak zorunda olduğunu, aksi takdirde zorla çıkarılacağını söylediklerinde, artık hiçbir işe yaramayan otuz yıllık dosyalarını, notlarını ve tozlu kitaplarını karton kutulara doldurup evine götürdü ve çalışma odasına yığdı. Oda iyice doluktan sonra geriye kalanlar da koridora, yemek odasına ve hatta girişe yığılmıştı.

Ray koridorda oturan bir öğrenciyle selamlaştı ve bürosuna girmeden önce bir meslektaşıyla konuştu. Sonra bürosuna girip kapıyı kapadı ve mektubu masasına bıraktı. Ceketini çıkarıp kapı arkasındaki askıya astı ve altı aydır üzerinden atlayarak geçtiği kalın hukuk kitaplarının üstünden tekrar atlarken, bürosunu düzene sokacağına dair her gün ettiği yemini tekrarladı.

Küçük odasında boyutları yine odaya uygun küçük bir masayla bir divan vardı ve ikisinin de üstü bir sürü kitap ve dosyayla doluydu. Bunları gören de Ray'ın çok meşgul bir adam olduğunu sanacaktı ama sanıldığı kadar çok çalışan bir adam değildi o. İlkbahar sömestresinde anti-tröst yani tekelleşme konusunu işliyordu. Ayrıca, tekeller konusunda aslında hiç kimsenin okumayacağı ama siciline iyi bir not düşülmesine yarayacak, kalın ve sıkıcı bir kitap yazması gerekiyordu. İşini seviyordu ama tüm ciddi üniversite hocaları gibi o da akademik yaşamın 'yayımla ya da yok ol' hükümlerine sıkı sıkıya bağlıydı.

Masasına oturdu ve önündeki bütün kâğıtları yan tarafa itti.

Zarfın üzerine alıcı adresi olarak Profesör N. Ray Atlee, Virginia Üniversitesi Hukuk Fakültesi, Charlottesville, Virginia yazılmıştı. Sözcüklerdeki bazı harfler silikti ve güçlkle okunuyordu. Daktilo makinesine on yıldır yeni şerit takılmadığı belliydi. Yargıç adres yazarken bölge kodu da kullanmazdı.

Ray'ın adının önündeki N harfi generalin Nathan olan adını ifade ediyordu ama bunu pek az insan bilirdi. Ray adının önündeki bu N harfini kaldırmak için babasıyla birkaç kez tartışmış ama onu ikna etmeyi başaramamıştı.

Yargıç mektuplarını hiçbir zaman oğlunun Charlottesville'deki ev adresine göndermez, daima hukuk fakültesine postalardı. Yaşlı adam unvanlara ve gösterişli adreslere büyük önem verir, postacılar da dâhil olmak üzere herkesin, oğlunun bir hukuk profesörü olduğunu bilmelerini isterdi. Ama aslında çok gereksiz bir şeydi bu. Ray on üç yıldan beri hocalık yapıyor, kitap yazıyor ve Ford ilçesindeki önemli kişiler de bunu çok iyi biliyordu.

Ray zarfı açtı ve içindeki tek sayfa mektubu çıkardı. Mektup kâğıdının sol üst köşesinde de yaldızlı ve kabartma olarak Yargıç'ın adı ve eski unvanı yazılıydı ama adreste posta kodu yine yoktu. Yaşlı adamda bu antetli mektup kâğıt ve zarflarından daha pek çok vardı muhakkak.

Mektup hem Ray'e ve hem de kardeşi Forrest'e hitaben yazılmıştı. Yaşlı yargıcın hiç de iyi gitmemiş olan iki çocuklu evliliği karısının 1969'da ölmesiyle son bulmuştu. Mektup her zaman olduğu gibi çok kısaydı:

Miras konusunda konuşmamız için lütfen 7 Mayıs Pazar günü akşam saat 5'te benim çalışma odamda bulunmak üzere hazırlığınızı yapın.

En içten dileklerle,
Reuben V. Atlee

Yargıç'ın imzası da bozuktu ve zor okunuyordu. Bu imza uzun yıllar boyunca pek çok insanın yaşamını etkileyip değiştiren mahkeme kararlarının altına atılmıştı. Boşanmalar, çocuk velayetleri, ebeveyn haklarının sona erdirilmesi, evlat edinme ve benzeri pek çok mahkeme kararının altında hep bu imza vardı. Vasiyetnameler, seçim anlaşmazlıkları, arazi davaları ve benzeri davalar hep bu imzayla karara bağlanırdı. Yargıç'ın bir zamanlar herkes tarafından tanınan otoriter imzası şimdi çok hasta ve yaşlı bir adamın titrek elinden çıkmış, güçlkle okunabilen bir harfler yığına dönüşmüştü.

Fakat Ray, babası hasta olsun ya da olmasın, istenen zamanda onun çalışma odasında bulunacağını biliyordu. Babası onu ve kar-

deşini çağırıyordu ve ne kadar sıkıcı olursa olsun, gitmek ve Sayın Yargıç'tan bir nutuk daha dinlemek zorundaydılar. Yargıç yine yapacağını yapmış, onların fikrini bile sormaya gerek görmeden kendine uygun bir zamanda gelmelerini istemişti.

Zaten karşısındaki insanların durumunu pek düşünmeden, sadece kendince uygun gördüğü zamanlara göre duruşma tarihi ve randevu vermek Yargıç'ın ve büyük olasılıkla tüm yargıçların âdetiydi. Aslında bir sürü dava dosyası, çok meşgul ya da tembel avukatları bekleyip dururken bu şekilde sert ve otoriter davranmak zorundaydılar. Yargıç ailesini de duruşmaları yönetir gibi yönetiyordu ve Ray Atlee'nin Mississippi'de hukuk çalışması yapmayıp Virginia'da hocalığı yeğlemesinin en büyük nedeni de buydu.

Ray babasından gelen kısa davet notunu bir kez daha okudu ve sonra kâğıdı yapılacak işler dosyasına koydu. Dönüp pencereye gitti ve avludaki çiçek açmış ağaçlara baktı. Öfkelenmiş sayılmazdı ama yine de babasının hâlâ onlara bu şekilde hükmetmesine sinirleniyordu. Ama babasının yakında ölebileceğini düşününce kendine kızdı. Onun istediğini yapmak zorundaydılar, bir süre sonra isteseler de gidip göremeyeceklerdi onu.

Yargıç'ın parası, malı mülkü âdeta bir sır perdesiyle örtülüydü. Mirasın en büyük ve değerli parçası, General Forrest'le birlikte İç Savaş'ta çarpışmış olan dededen kalan eski konaktı. Böyle bir konak Atlanta'nın ağaçlı bir caddesinde olsa bir milyon dolardan bile fazla edebilirdi, fakat Clanton'da büyük bir para getirmeyeceği belliydi. Konak kasaba meydanına üç blok mesafede, büyük bir bahçenin ortasında inşa edilmişti. Döşeme tahtaları bel vermişti, çatı yağmurlarda akıyordu ve duvarlar Ray'ın çocukluğundan beri badana boya yüzü görmemişti. Ray ve kardeşi konağı belki yüz bin dolara satabilirdi ama onu alacak olan kişi orasını oturulabilir hâle getirmek için bunun iki katı para harcamak zorunda kalacaktı. İkisi de o evde yaşayamazdı ve Forrest zaten oraya yıllardır adım atmamıştı.

Eve Maple Run adı verilmişti. Böyle bir isim ona sanki içinde uşaklar, hizmetçiler çalışıyormuş ve orası sanki sosyal geçmiş olan

bir malikâneymiş gibi bir hava veriyordu. Evde çalışan son yardımcı, hizmetçi Irene olmuştu. Kadın dört yıl önce ölmüş ve o zamandan beri evi kimse temizlememiş, mobilyaları cılamamıştı. Yargıç bahçedeki yabani otları temizlemesi için eski bir hükümlüye haftada yirmi dolar veriyor ve adam da bu işi istemeyerek yapıyordu. Yargıca sorarsanız aslında bahçe temizliği için ayda seksen dolar soygun sayılırdı.

Ray'ın çocukluğunda annesi eve hep Maple Run derdi. Örneğin, akşam yemeğini evde değil de, Maple Run'da yiyeceğiz, diye konuşurdu. Yaşadıkları yeri, Dördüncü Sokak'ta Atlee'lerin evi olarak değil de, Dördüncü Sokak'ta Maple Run olarak belirtirlerdi. Clanton'da evlerine onlar gibi isim takmış insan sayısı pek azdı.

Ray'ın annesi anevrizmadan öldüğü zaman cenazeyi ön odada bir masanın üstüne yatırmışlardı. Kasaba halkı iki gün süreyle başsağlığı için gelip cenazenin önünden geçmiş ve sonra da yemek odasına uğrayıp punç içerek kurabiye yemişti. Ray ve Forrest o iki gün süresince bodruma inerek herkesten saklanmış ve böyle bir şeye izin verdiği için babalarına küfredip durmuşlardı. Odada masanın üstünde, bir tabutun içinde hareketsiz yatan o soluk yüzlü güzel kadın onların annesiydi.

Forrest bu eski konağa Maple *Run* yerine Maple *Ruin* diyerek oranın bir malikâne değil bir harabe olduğunu ima ederdi. Bir zamanlar sokağın iki yanını süsleyen akçaağaçların sarı ve kırmızı yaprakları bilinmeyen bir hastalık yüzünden kuruyup dökülmüştü. Ağaçların çürümüş gövdeleri olduğu gibi bırakılmış, kesilmemişti. Konağın ön bahçesinde dört tane çok büyük meşe ağacı vardı ve bunlardan dökülen yapraklar asla toplanıp atılmazdı. Bu ağaçların bir ya da birkaç dalı her yıl kırılıp evin çatısı üstüne düşer ama çoğu zaman kimse çatıya çıkıp da onları oradan atmazdı. Koca konak yıllar boyunca üstüne düşüp çürüyen ağaç dallarının ağırlığı altında ezilip büzülmüş ama asla yıkılıp harabeye dönüşmemişti.

Bir zamanlar inşa edenler için Georgia üslubu sütunlarıyla bir abide gibi görülen konak hâlâ güzeldi ama artık giderek eksilen

bir ailenin üzücü bir anısını oluşturunuyordu sadece. Ev Ray için bir sürü hoş olmayan anıyla doluydu ve oraya her gidişinde canı sıkılıyor, kendisini baskı altında hissediyordu. Yıkılması gereken bir evin bakımını üstlenerek onu yaşatmaya çalışmanın parasal yükünü asla omuzlayamazdı. Forrest ise o eve sahip olmaktansa orasını yakmayı yeğlerdi muhakkak.

Yargıç, Ray'ın evi alıp aile için korumasını istiyordu. Ray babasıyla bu konuda tartışırken hiçbir zaman cesaretini toplayıp da, "Hangi aileden söz ediyorsun sen baba?" diye soramamıştı. Ray karısından ayrılmıştı, çocuğu yoktu ve en azından şimdilik tekrar evlenmeyi düşünmüyordu. Forrest'in ise bir sürü eski sevgilisi vardı ve şimdi de kendisinden on iki yaş büyük, yüz otuz kiloluk bir ressam ve seramik sanatçısı olan Ellie ile birlikte yaşıyordu.

Aslında bu kadar çok sayıda ve değişik kadınla yaşamış olan Forrest'in bir çocuğunun olmaması bir mucize sayılırdı ama gerçek buydu işte.

Atlee soyu gittikçe zayıflıyor, azalıyordu ama Ray'ın umurunda bile değildi bu. Babasının soyunu ya da ailenin parlak geçmişini devam ettirmek için değil, sadece kendisi için yaşıyordu o. Clanton'a da şimdiye kadar genellikle cenaze törenleri için gitmişti hep.

Bugüne kadar Yargıç'ın serveti hakkında hiç konuşmamışlardı. Atlee ailesi bir zamanlar çok zengindi ama Ray'den çok önceydi bu. Ailenin büyük arazileri, pamuk tarlaları, köleleri olmuş, aile bireylerinden siyasete atılanlar da çıkmıştı ama ellerinde kalmış olan Konfederasyon portföyü yirminci yüzyıl sonlarında hemen tamamen değersiz kâğıtlara dönüşmüştü. Fakat bu portföy yine de Atlee ailesine zengin bir aile görüntüsü verebiliyordu.

Ray on yaşındayken ailesinin zengin olduğunu biliyordu. Babası bir yargıçtı, yaşadıkları konağın bir adı vardı ve Mississippi kırsalında bunlar onun bir zengin çocuğu olduğu anlamına geliyordu. Annesi ölmeden önce Ray ve Forrest'i pek çok komşularından daha zengin oldukları konusunda ikna etmeyi

başarmıştı. Koca bir malikânede yaşıyorlardı. Presbiteryan bir aileydiler ve üç yılda bir tatillerini Florida'da geçiriyorlardı. Arada bir Memphis'teki Peabody Otel'i'ne gider ve akşam yemeklerini orada yerlerdi. Çocukların elbiseleri pek çok çocuğunkinden daha güzeldi.

Zamanı geldiğinde Ray, Stanford Üniversitesi'ne kabul edildi. Fakat Yargıç, "Ben bu okulun masrafını karşılayamam," deyince şişirilen balon patladı, ailenin durumu ortaya çıktı.

Babasına, "Ne demek istiyorsun baba?" diye sordu.

"Ne demek istediğim çok açık oğlum. Stanford'un masraflarını karşılayamam işte."

"Ama anlayamıyorum..."

"O hâlde sana daha açık olarak anlatayım oğlum. Sen hangi üniversiteye istersen oraya gidebilirsin. Ama Sewanee'ye gidersen oranın masraflarını karşılayabilirim."

Ray ailesinden hiç para almadan, sadece babasının masrafları karşılayacağı konusundaki sözüne güvenerek Sewanee'ye gitti ama evden gelen paralar okul, kitap, yurt ve öğrenci birlikleri harcamalarını karşılamaktan çok uzaktı. Hukuk fakültesi Tulane'deydi ve Ray üniversiteye devam ederken bir yandan da French Quarter'daki bir deniz ürünleri restoranında garson olarak çalışmaya başladı.

Yargıç otuz iki yıl boyunca mahkeme başkanı maaşı almıştı ama ülkenin en düşük yargıç maaşlarından biriydi bu para. Ray Tulane'de yargıç maaşlarıyla ilgili bir rapor okumuş ve ülkedeki ortalama yargıç maaşları yılda doksan beş bin dolarken, Mississippi eyaletinde bunun yılda elli iki bin dolar olduğunu öğrenip üzül-müştü.

Yargıç yalnız yaşıyor, ev için çok az para harcıyordu. Kötü alışkanlık olarak piposundan başka bir şeyi yoktu ve onda da ucuz tütün içerdi. Eski bir Lincoln arabası vardı, fazla para harcamamak için ne bulursa yer ve ellili yılların sonlarından beri hep aynı siyah takım elbiselerini giyerdi. Onun en zayıf yanı biraz fazla hayırsever olmasıydı. Parasını bir süre biriktirir, sonra da başkalarına dağıtırdı.

Yargıç'ın kimlere ve ne kadar bağış ya da para yardımı yaptığını kimse bilmezdi. Parasının yüzde onu otomatik olarak Presbiteryan Kilisesi'ne gidiyordu. Sewanee'ye yılda iki bin dolar, Konfederasyon Gazileri Derneği'ne de yine aynı miktarda bağış yapardı. Bu üç bağış biliniyordu ama başka nerelere ve kimlere para verdiği hiç belli değildi.

Yargıç Atlee kendisinden yardım isteyen herkese yardım ederdi. Ayağı kırılıp da koltuk değneğine ihtiyacı olan bir yaralı, eyalet turnesine çıkmak için sponsor ya da bağış arayan bir genç spor takımı ya da Kongo'ya bebekleri aşılama gidecek olan Rotary Kulübü mensupları ondan az da olsa bir bağış desteği alırdı. Yargıç Ford İlçesi'ndeki sokak kedi ya da köpekleri için yapılacak olan bir barınak ya da Clanton'ın tek müzesinin çatı onarımı gibi durumlarda hiç düşünmeden bağış yapardı.

Yargıç'tan parasal yardım alanların listesi çok uzundu ve ondan bir bağış çeki almak için yapılması gereken tek şey, sadece ihtiyaç belirten kısa bir mektup yazarak onun adresine postalamaktı. Yargıç Atlee, Ray ve Forrest evden ayrıldığından beri paralarını hep başkalarına veriyordu.

Ray babasını, tozlu Amerikan kütüphanesinin üstündeki eski Underwood daktilo makinesi üstüne eğilmiş iki parmakla kısa notlar yazarken ve sonra da bu notları Clanton Bankası çekle riyle beraber zarflara yerleştirirken görür gibiydi. Babası, elli dolar birine, yüz dolar diğerine derken herkese para gönderiyor ve bunu parası bitinceye kadar sürdürüyordu.

Yargıç'ın servetini hesaplamak hiç de zor olmayacaktı, çünkü hesaplanacak, envanteri çıkarılacak pek fazla bir şey yoktu ortada. Eski hukuk kitapları, çürümüş mobilyalar, insana acı veren eski aile resimleri, uzun zamandan beri unutulmuş dosyalar ve kâğıtlar ancak güzel bir kamp ateşi yakmaya yarardı. Forrest'le beraber evi ilk çıkacak alıcıya satar ve Atlee ailesinden gelecek son parayı da paylaşp mutlu olurlardı.

Forrest'e telefon edip haber vermesi gerekiyordu ama onu kolay bulamayacağından emindi. Aslında Forrest de başka bir sorundu. Paralarını başkalarına dağıtmak için can atan yaşlı, ölmek üzere

olan ve herkesten uzakta yaşıyan bir babadan daha da karmaşık bir sorundu kardeşi. Yaşıyan, yürüyen bir felaketti Forrest, kafası Amerikan kültürünün içerdığı tüm yasal ve yasadışı varlıklarla uyuşturulmuş otuz altı yaşında bir çocuktı.

Ray kendi kendine, ne aile ama, diye söylendi.

Saat on birde vereceği dersi iptal etti ve psikiyatrina gitti.

2

Piedmont'ta bahar sakın geçiyordu, gökyüzü tamamen açık, bulutsuzdu, tepelerin yamaçları her geçen gün biraz daha yeşileniyor, Shenandoah Vadisi çiftçilerin sürekli çalışmaları, tarlaları sürüp işlemleriyle değişiyordu. Meteoroloji ertesi gün için yağmur tahmini vermişti ama Orta Virginia'da hava tahmin raporlarına pek fazla güvenilmezdi.

Ray her günkü beş millik yürüyüşünü yaparken sık sık başını kaldırıp gökyüzüne bakıyordu. Üç yüz saate yakın solo uçuşu vardı. Yürüyüşünü yağmurlu ve kapalı havalarda da yapabiliirdi ama bu kadar az uçuş saati ve eğitimle kapalı havalarda henüz alet uçuşu yapamaz, uçamazdı. Hem kendisine ve tabii hem de sigorta şirketine bulutlu, kapalı havalarda ve geceleyin uçmayacağına dair söz vermişti. Küçük uçak kazalarının yüzde doksan beşi ya kötü hava koşullarında ya da gece uçuşlarında meydana geliyordu ve Ray, yaklaşık üç yıldan beri uçmasına karşın bu konuda hâlâ bir 'korkak' olmakta kararlıydı. Havacılar arasında, "Yaşlı pilotlar ve cesur pilotlar vardır, ama hem cesur ve hem de yaşlı pilot yoktur," diye bir söz vardı ve Ray buna tamamen inanıyordu.

Zaten Orta Virginia o kadar güzeldi ki, bu arazi üzerinde bulut içinde, yeri görmeden uçmak hiç de zevkli olmazdı. Ray de uçmak için güzel, açık bir hava bekliyor, uçuş rotasını, kalkış ve inişini güçleştirecek sert yan rüzgârlar, ufkunu karartıp görüş mesafesini kısıtlayacak sis ya da fırtına gibi doğa olayları istemiyordu.

Sabah yürüyüşü sırasında açık olan hava genellikle akşama kadar aynı şekilde devam ederdi. Bugün de hava açık olacak gibi görünüyordu. Öğle yemeğini öne alabilir ya da biraz geciktirebilir, bir dersini iptal eder ve araştırmasını da yağışlı bir günde ya da haftada yapabilirdi. Hava tahmin raporu doğru çıkmıştı ve Ray havaalanına gidecekti.

Havaalanı kasabanın kuzeyinde, hukuk fakültesine arabayla on beş dakikalık mesafedeydi. Docker Uçuş Okulu'nda onu Dick Docker, Charlie Yates ve Fog Newton karşıladılar. Okulun sahipleri bu üç donanma pilotuydu ve bölgedeki uçuş derslerinin büyük çoğunluğu onlar tarafından verilirdi. Bu üç tecrübeli pilot, okulun Kokpit denen ön salonunda, sıralarda oturan pilot adaylarına teorik uçuş dersleri verir ve sonra da onlarla beraber kahve içerken eski ve bazıları da abartılı olan havacılık hikâyeleri anlatırlardı. Her pilot adayı ya da uçak kiralamak için gelen her müşteri onların şakayla karışık küfürlerine ve açık saçık esprilerine tahammül etmek durumundaydı. Müşteri ya da öğrenciler kaçabilir diye bir korkuları yoktu adamların, çünkü üçü de oldukça yüksek emekli maaşı alıyordu.

Uçuş hocaları Ray'i görür görmez yine avukatlarla ilgili açık saçık fıkralarına, pis esprilerine ve kahkahalarına başladılar.

Ray uçak kiralamak için gerekli belgeleri doldurup imzalarken, "Şu anda hiç öğrenciniz olmamasına şaşmamak lazım," diyerek güldü.

Docker onun söylediğini hiç umursamadı ve, "Nereye uçuyorsun bugün," diye sordu.

"Şöyle etrafta dolaşacağım biraz."

"Hava trafik kontrolünü uyaralım bari."

"Boş ver canım, sizler bunu yapamayacak kadar meşgulsünüz."

Ray on dakika kadar kâğıt doldurup imzalarken bu tecrübeli pilotların rezilane espi ve şakayla karışık küfürlerini dinledikten sonra uçuşa hazırды. Küçük bir Cessna uçağını istediği zaman saati seksen dolara kiralayıp gökyüzüne tırmanabiliyor, sıkıcı insanlardan, telefonlardan, öğrenci ve araştırma çalışmalarından kısa

bir süre için de olsa uzaklaşabiliyordu. Bugün özellikle de, ölmek üzere olan babasını, çılgın kardeşini ve evde kendisini bekleyen kaçınılmaz düzensizliği düşünmekten kurtulmuş olacaktı.

Özel havacılık apronunda yaklaşık otuz küçük uçak park etmişti. Bunların çoğu üstten kanatlı ve sabit iniş takımlı hafif Cessna'ları ama Ray'e göre bunlar hâlâ en güvenli uçaklardı. Cessna'ların aralarında biraz daha büyük ve geliştirilmiş uçaklar da bulunuyordu elbette. Kiraladığı Cessna'nın yanında duran iki yüz beygirgüçlü, tek motorlu muhteşem bir Beech Bonanza vardı ki Ray bir ay süreyle birkaç saat daha alet uçuşu dersi aldıktan sonra onunla da uçabilecekti. Beech'in sürati Cessna'ninkinden yaklaşık yetmiş mil daha fazlaydı ve uçağın kokpitinde her pilotun zevkle kullanabileceği uçuş aletleri ve sistemleri bulunuyordu. Ray, Kokpit denen uçuş okulu dershanesinde bu Beech Bonanza'nın satılık olduğunu duymuştu. Söylediklerine göre uçağın alışveriş merkezleri inşa eden sahibi yeni bir King Air almak istiyordu ve uçağını 45.000 dolara satışa çıkarmıştı.

Ray, Bonanza'nın önünden ayrıldı ve uçağı Cessna'nın yanına geldi. Küçük uçağı birkaç saniye süzdükten sonra her pilotun uçuş öncesinde yaptığı gibi kontrol listesini çıkardı ve Cessna'nın çevresinde ağır adımlarla bir tur atarak dış kontrolü tamamladı. Uçuş hocası Fog Newton her dersten önce, kontrol listesini gerektiği gibi kullanmayıp uçağını aceleyle şöyle bir gözden geçiren pilotların neden olduğu bazı yangın ve ölümcül kazalara dair bir hikâye anlatırdı.

Ray dış kontrolde her şeyin normal olduğunu görünce kokpit kapısını açarak uçağı bindi ve koltuğa oturup emniyet kemerini bağladı. Motor ilk denemede çalıştı ve telsiz hemen açıldı. Ray uçuş öncesi kokpit kontrolünü tamamladı ve telsiz frekansını ayarlayıp kontrol kulesiyle konuştu. Kontrol kulesi, önünde kalkışa giden küçük bir yolcu uçağı olduğunu bildirerek onu pist kenarında yaklaşık on dakika bekletti ve sonra kalkış iznini verdi. Ray yumuşak bir kalkış yaptı batıya dönerek Shenandoah Vadisi'ne doğru tırmanışa geçti.

Dört bin fit irtifada Afton Dağı zirvesini geçerken hafif bir tür-

bülansa girdi ama çok doğal bir olaydı bu. Yamaçları arkasında bırakıp çiftlik arazileri üzerinden uçarken hava tamamen açık ve sakindi. Uçuş öncesi alınan meteoroloji raporuna göre görüş mesafesi yirmi mildi ama Ray bu irtifada çok daha ilerisini görebiliyordu, hava tamamen açıktı, gökyüzünde bir tek bulut bile yoktu. Beş bin fit irtifaya çıktığında ufukta Batı Virginia'nın tepeleri görünmeye başladı. Ray uçuş aletlerini bir kez daha çapraz kontrolden geçirdi, yakıt/hava karışımını düz uçuşa göre fakirleştirip ayarladı ve kalkış rulesinden beri ilk kez olarak arkasına yaslanıp rahatladı.

Telsizdeki parazit ve hışırtılar tamamen kaybolmuştu ve kırk mil güneydeki Roanoke kulesinin frekansına ayarlayınca kadar hiçbir ses duymayacağını biliyordu. Bir süre düşündükten sonra Roanoke ile temasa geçmekten vazgeçti ve hava trafik kontrol bölgesi dışında uçmaya karar verdi.

Ray, Charlottesville bölgesindeki psikiyatrların bir saatlik bir seans için iki yüz dolar aldığını kendi tecrübelerine dayanarak biliyordu. Ona yeni bir hobi bulmasını ve bunu da hemen yapmasını tavsiye eden psikiyatr çok iyi bir uzmandı ama uçmak tüm hobilerden daha rahatlatıcı ve etkili bir uğraştı. Psikiyatra gidiyordu çünkü biriyle görüşüp konuşmak, dertlerini dökmek zorundaydı. Eski karısı boşanma davası açmış, işinden de ayrılmış ve altı saat içinde tüm giysilerini, mücevherlerini ve kişisel eşyalarını toplayıp evi terk etmişti. Ray de o gittikten tam bir ay sonra psikiyatra gitmekten vazgeçmiş ve hocaların pis espri ve şakalarına, küfürlerine rağmen uçuş okuluna başlamıştı. İlk küfrü de bu emekli pilotların hangisinden duyduğunu şimdi hatırlamıyordu.

Kendisine uçuş eğitimi veren hocanın küfrederek kahkahalar atması Ray'e de iyi gelmişti, demek ki bu adam ona önem veriyordu. Daha sonra uçuş hocasından pek çok küfür işitti Ray ama yine de kendine yeni bir ortam, bir mekân bulduğu için seviniyordu. Yaklaşık üç yıldan beri, canı istediği zaman gelip kiraladığı küçük bir uçakla gökyüzüne tırmanıp Blue Ridge Dağları ve Shenandoah Vadisi üzerinde masmavi, sakin, tertemiz havada yalnız başına uçuyor, bazen yanındaki boş koltuğa bakıp gözyaşı döküyor ve sorunlu yaşamının dertlerini unutmaya çalışıyordu. Böyle

Ray Atlee, Virginia Üniversitesi'nde hukuk profesörüdür. Kırk üç yaşındadır ve yaşadığı beklenmedik boşanmanın etkisinden hâlâ kurtulamamıştır. Kardeşi Forrest ise ailenin yüzkarasıdır.

Yaşlı ve hasta babası Yargıç Atlee, Mississippi'deki Clanton şehrinde, aileden kalma konağında tek başına yaşamaktadır. Kırk yıl boyunca yerel adalet ve politikada sözü geçen, güçlü ve sevilen biri olan Atlee, emekliliğinden sonra inzivaya çekilmiştir.

Günlerinin sayılı olduğunu gören Yargıç Atlee, vasiyetini görüşmek üzere iki oğlunu da evine davet eder. Bir mahkeme celbi tarzında yazdığı mektubunda, Ray ve Forrest'a, çalışma odasında huzuruna çıkacakları günü ve saati belirtmiştir.

Ray, doğduğu Güney'e isteksizce döner. Ancak, beklenen aile buluşması gerçekleşmeden, Yargıç Atlee ardında korkunç bir sır bırakarak ölür. Bu sırrı bir tek Ray bilmektedir.

Ve belki biri daha.

www.remzi.com.tr

ISBN 978-975-14-0880-8

9 789751 408808

KDV'den muaf